

A Helyreállítási és Ellenállóképeségi Eszköz (HEE) tervezése

Magyar Természetvédők Szövetsége - Friends of the Earth Hungary
Nyilvános online fórum
2021.Május 19.

Miniszterelnökség, RRF Terv Végrehajtásáért és Fejlesztéspolitikai Jogi Ügyekért
Felelős Helyettes Államtitkárság

A Helyreállítási és Ellenállóképeségi Eszköz – HEE (RRF)

MI AZ A HELYREÁLLÍTÁSI ÉS ELLENÁLLÓKÉPESSÉGI ESZKÖZ ÉS MI A CÉLJA?

- Recovery and Resilience Facility (RRF)
- a Covid19-válság kedvezőtlen hatásainak és következményeinek kezelésére szolgáló eszköz
- új támogatásnyújtási mechanizmust jelent (hitelt és vissza nem fizetendő támogatást nyújt)
- kedvezményezettjei a tagállamok

FŐBB KÜLÖNBSÉGEK A KOHÉZIÓS FORRÁSOKHOZ KÉPEST

- A HEE-ből nyújtott támogatás és hitel közvetlen kedvezményezettje a tagállam
- A támogatások gyors beavatkozásokat szolgálnak, így a végrehajtási idő is rövidebb (max. 5 év)
- Eredményorientált – a projektek megvalósulását nem számlákkal igazolja a tagállam, hanem a vállalt eredmények teljesülése számít
- Számlalapú elszámolás csak a végső kedvezményezett szintjén jelenik meg, már a hazai költségvetési szabályok szerint.

Strukturális Alapok	Helyreállítási és Ellenállóképességi Eszköz
Megosztott irányítás a Bizottság és a Tagállam között	Bizottság közvetlen irányítása, a tagállam a kedvezményezett
Az OP beavatkozási logikát és keretrendszer biztosít	A HEE terv (HET) mint pályázat/projekt : kiinduló helyzet bemutatása nyomán elérendő eredményeket, ehhez szükséges pontos és konkrét beavatkozásokat és forrásokat és számszerűsített vállalásokat tartalmaz
Forráslehívás számla alapú, valós kiadások alapján	Forráslehívás kiadásoktól független, teljesítmény alapú
Ha az indikátorok nem teljesülnek, indokolt esetben módosítható az OP	Ha a vállalások nem teljesülnek időben, minőségben és mennyiségben , nincs forráslehívás
Egyenlően hangsúlyosak a kiadások és a szakmai vállalások	Hangsúly a konkrét szakmai vállalások teljesítésén
2030-ra valósul meg	2026 Q3-ra meg kell valósítani

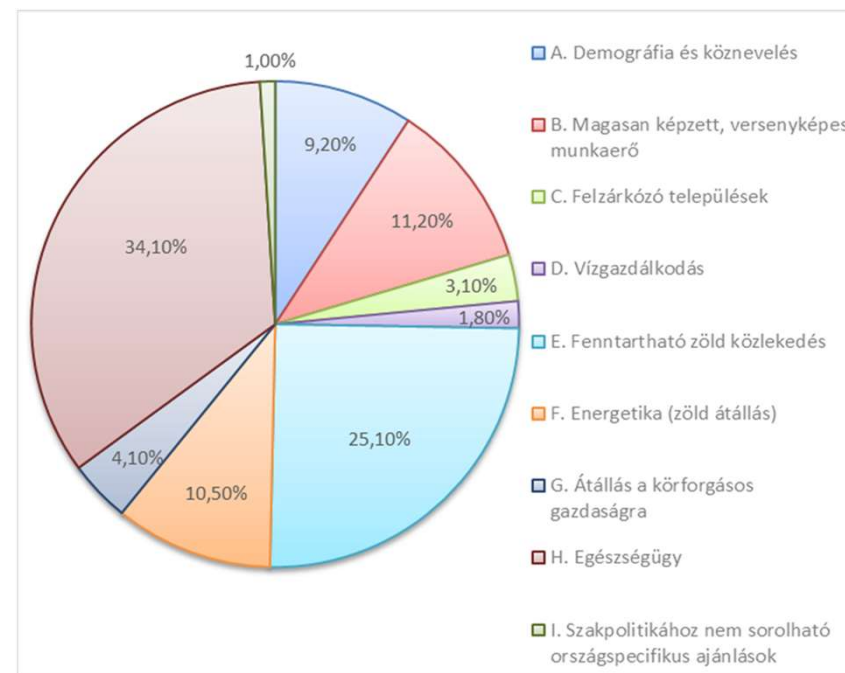
Pénzügyi keretek

Magyarország HEE kerete:[11](#)

RRF támogatás + hitel	milliárd euró	milliárd Ft
Vissza nem térítendő támogatás	7,176	2511
max hitelkeret	9,663	3382
RRF támogatás + hitel	16,839	5893

A magyar HET számokban

KOMPONENS	ÖSSZEG (Mrd Ft)	%
A. Demográfia és köznevelés	230,69	9,2%
B. Magasan képzett, versenyképes munkaerő	281,00	11,2%
C. Felzárkózó települések	77,47	3,1%
D. Vízgazdálkodás	44,61	1,8%
E. Fenntartható zöld közlekedés	631,00	25,1%
F. Energetika (zöld átállás)	262,49	10,5%
G. Átállás a körforgásos gazdaságra	103,00	4,1%
H. Egészségügy	857,04	34,1%
I. Szakpolitikához nem sorolható országspecifikus ajánlások	24,21	1,0%
Összesen tervezett	2 511,54	100,0%
Tervezhető	2 511,54	100,0%
Klímacél %	41,18%	
Digitális cél %	23,08%	

[11](#) Folyó áron, 350 Ft/ EUR árfolyamon

A Helyreállítási és Ellenállóképeségi Terv – HET (RRP)

MI AZ A TAGÁLLAMI TERV?

- A tagállamra jutó HEE-forrásra benyújtott tagállami pályázat
- Főszabályként április 30-ig kell benyújtania a tagállamnak
- A tervnek részleteznie kell, hogy hogyan ad átfogó választ a válság okozta társadalmi, gazdasági helyzetre és ezzel együtt hogyan járul hozzá a hat pillérhez.
- A Bizottság két hónapon belül értékeli a benyújtott tervet, melyet a Tanács hagy jóvá lehetőség szerint négy héten belül

A HELYREÁLLÍTÁSI TERV KAPCSOLÓDÁSAI

- A 6 pillér valamelyikéhez;
- az EU zászlóshajó kezdeményezésekhez;
- minél több országspecifikus ajánláshoz;
- a Nemzeti Reform Programhoz;
- a Nemzeti Energia és Klímatervhez;
- a kohéziós politika operatív programjaihoz;
- az Ifjúsági Garancia programhoz;
- Uniós és hazai stratégiákhoz.

A HET és az OP-k a hazai forrásokkal együtt egymást egészítik ki, nem lehet minden célt minden programban érvényesíteni!

A Helyreállítási és Ellenállóképességi Eszköz pillérei

1. **Zöld átállás,**
2. **Digitális átalakulás,**
3. **Intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés,** ideértve a gazdasági kohéziót, a munkahelyeket, a termelékenységet, a versenyképességet, a kutatást, a fejlesztést és az innovációt, valamint egy jól működő egységes piacot erős kkv-kkal,
4. **Társadalmi és területi kohézió,**
5. **Egészségügy, valamint gazdasági, társadalmi és intézményi ellenálló képesség,** ideértve a válságreagálási képesség és a válságra való felkészültség növelését is,
6. **A következő generációra, a gyermekekre és az ifjúságra** vonatkozó politikák, beleértve az oktatást és a készségeket

A terv értékelési szempontjai

Legfontosabb szempontok:

- ✓ összhangban áll-e a terv az **európai szemeszter országspecifikus ajánlásaival (CSR)**;
- ✓ erősíti-e a növekedési potenciált, serkenti-e a munkahelyteremtést és növeli-e a gazdasági és társadalmi ellenállóképességet az adott tagállamban;
- ✓ kapcsolódik-e a **hat pillér**hez;
- ✓ Helyreállítási és Ellenállóképességi Tervben foglalt reformok és beruházások végrehajtására irányuló **egyetlen intézkedés sem okoz jelentős kárt** a környezeti célkitűzések tekintetében valamint
- ✓ hatékonyan **hozzájárul-e a zöld és a digitális átálláshoz**, azaz:
 - hozzájárul a legalább 37%-os éghajlat-politikai célhoz és
 - hozzájárul a legalább 20%-os digitális célhoz.

Komponensek

1037/2021. (II. 5.) Kormányhatározat a Gazdaság-újraindítási Akciótervről

Komponensek
A. Demográfia és köznevelés
B. Magasan képzett, versenyképes munkaerő
C. Felzárkózó települések és régiók
D. Vízgazdálkodás
E. Fenntartható, zöld közlekedés
F. Energetika (zöld átállás)
G. Körforgásos gazdaság
H. Egészségügy
I. Szakpolitikához nem sorolható országspecifikus ajánlások

Komponensek bemutatása

Komponensek

A) DEMOGRÁFIA ÉS KÖZNEVELÉS

Célunk a fiatal generációk XXI. századi követelményeknek megfelelő, nemzeti alapokon álló, minőségi oktatásának biztosítása, a korai nevelés feltételeinek bővítése.

B) MAGASAN KÉPZETT, VERSENYKÉPES MUNKAERŐ

A felsőoktatási és a felnőttképzési rendszerek, valamint az ehhez kapcsolódó szakképzés megújításával célunk, hogy a magyar egyetemek Európa legmagasabb színvonalú oktatási, tudományos, innovációs és kulturális központjaivá, a helyi közösség és a gazdaság- és kutatásfejlesztés motorjává váljanak.

C) FELZÁRKÓZÓ TELEPÜLÉSEK

Célunk a fejlődésben lemaradt települések és régiók teljes körű fejlesztése a munka és a tanulás lehetőségeinek bővítésével.

Komponensek

D) VÍZGAZDÁLKODÁS

Célunk a magyarországi felszíni és a felszín alatti vízkészletek védelme és a vízgazdálkodás megújítása, versenyképességének és jövedelemtermelő képességének növelése. Célunk a klímaváltozás ökológiai és mezőgazdasági termelésre gyakorolt negatív hatásainak ellensúlyozása.

E) FENNTARTHATÓ, ZÖLD KÖZLEKEDÉS

Célunk, hogy Magyarország összes települését egy nemzeti közlekedési rendszerbe kapcsoljuk össze, valamint a települési, regionális, városközi és az áruszállítási útvonalakat azok bővítésével, minőségi megújításával és klímabarát technológiák elterjesztésével fejlesszük.

Komponensek

F) ENERGETIKA (ZÖLD ÁTÁLLÁS)

Célunk Magyarország energiafüggetlenségének erősítése, az energetikai önállóság és önrendelkezés növelése, az energiaszektor korszerűsítése, az energetikai rendszerek hatékonyságának növelése és a digitalizáció elősegítése. További célunk az energiaszektor szén-dioxid-kibocsátásának csökkentése, a Magyarország által vállalt klímavédelmi célok teljesítése.

G) KÖRFORGÁSOS GAZDASÁG

Célunk, hogy csökkentsük a háztartások és a gazdaság által termelt hulladék mennyiségét, és fokozzuk a fejlett technológiákon alapuló környezetbarát újrahasznosítását.

Komponensek

H) EGÉSZSÉGÜGY

Célunk a magyarok általános egészségi állapotának folyamatos javítása az egészségügyi szolgáltatások színvonalának emelésével és az infrastrukturális, humánerőforrás és informatikai feltételek fejlesztésével.

I) SZAKPOLITIKÁHOZ NEM SOROLHATÓ ORSZÁGSPECIFIKUS AJÁNLÁSOK

Célunk az Unió belső piacának egészséges működéséhez való hozzájárulás erősítése a korrupció elleni küzdelem hatékonyságának növelésével, a közbeszerzési verseny javításával, az igazságszolgáltatás függetlenségének megerősített biztosításával valamint MI technológiák és automatizálható folyamatok bevezetésével a közszolgáltatások és a döntéshozatal területén.

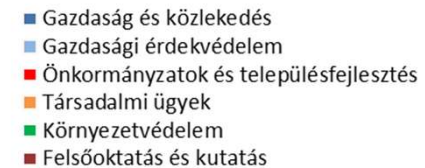
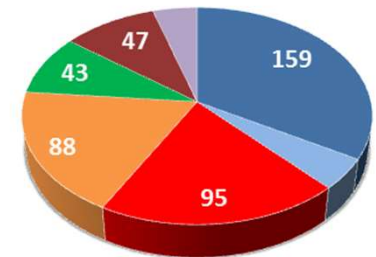
A magyar tervezés

A magyar tervezés

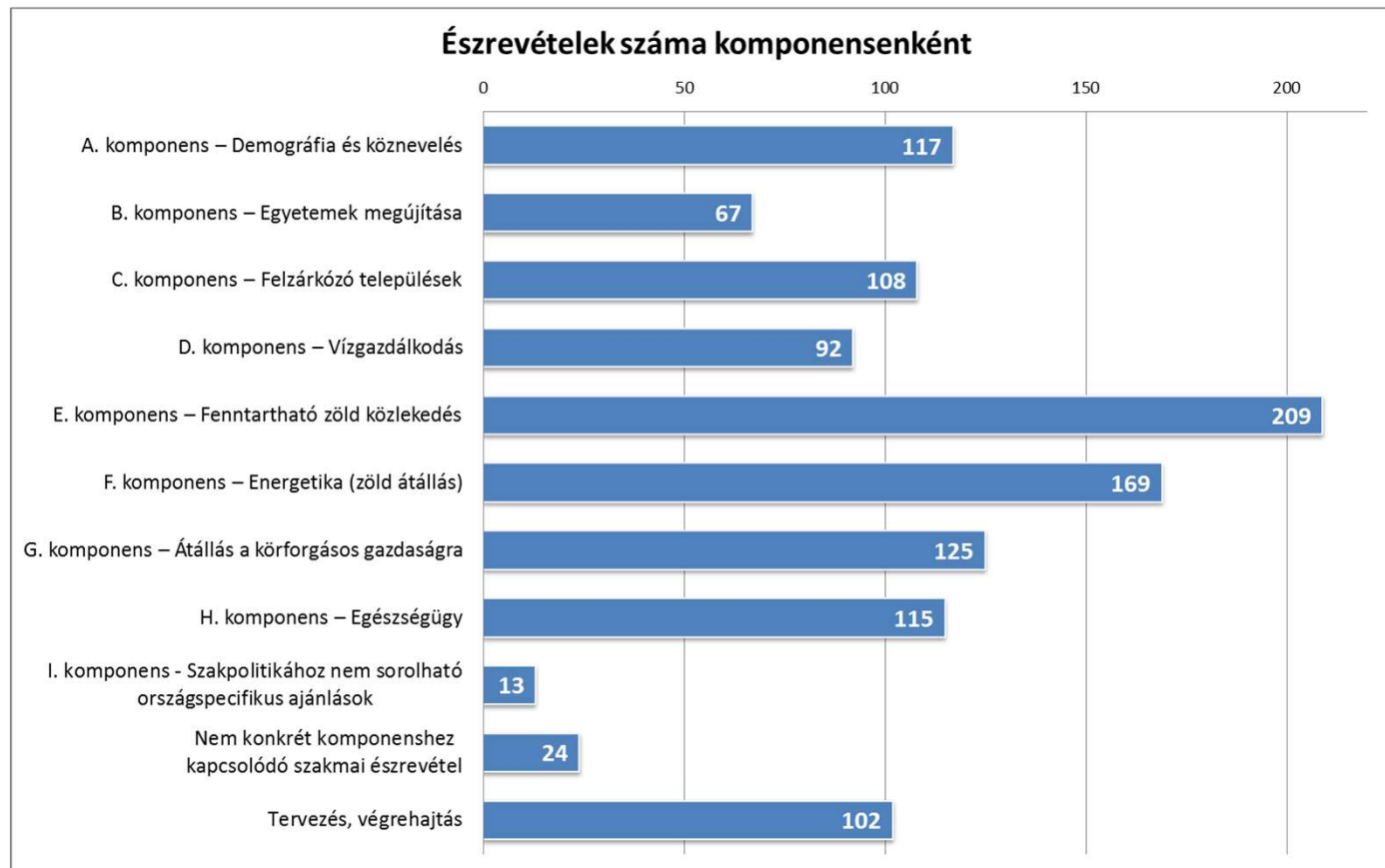
- A Helyreállítási és Ellenállóképességi Terv első draft verziója 2020. november 20-án került megküldésre az Európai Bizottság számára. A terv a hivatalos benyújtása 2021. május 11-én történt meg.
- A Terv tervezetének **társadalmasítása a palyazat.gov.hu honlapon 2020. december 2-án kezdődött.**
- A **véleményezésbe igen nagyszámú – mintegy 500 – partnert vontunk be célzottan**, a nyilvános felhívásokon túlmenően. A véleményezés a honlapon fórumszerűen működik, az észrevételek és a válaszok is nyilvánosak.

Kiemelt partnerek szakterületeik szerint

A partnerség eredményei

- Összesen 88 szervezettől, 1141 észrevétel érkezett
- Legnépszerűbb témák a közlekedés, energetika és a köznevelés
- Sok önkormányzat küldött projektjavaslatokat
- 6 MJV, 5 megye (Veszprém!) és 6 város (köztük Zalakaros) küldött észrevételt.

A fenntarthatóság megjelenése az RRP-ben

Mit jelen a „do no significant harm” elv”?

Az RRF-rendelet alkalmazásában a **jelentős károkozás elkerülését a taxonómiai rendelet ((EU) 2020/852) 17. cikkének megfelelően kell értelmezni**. Ez a cikk határozza meg, hogy a taxonómiai rendelet hatálya alá tartozó hat környezetvédelmi célkitűzés tekintetében mi minősül „jelentős kárnak”:

Egy tevékenység akkor tekinthető úgy, hogy jelentősen károsítja:

- 1) **az éghajlatváltozás mérséklését**, ha jelentős üvegházhatásúgáz-kibocsátáshoz vezet;
- 2) **az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást**, ha eredményeként a jelenlegi és a várható jövőbeli éghajlat nagyobb mértékű kedvezőtlen hatást gyakorol magára a tevékenységre, illetve az emberekre, a természetre vagy az eszközökre;
- 3) **a vízi és tengeri erőforrások fenntartható használatát és védelmét**, ha káros a – felszíni vagy a felszín alatti – víztestek jó állapotára vagy jó ökológiai potenciáljára vagy a tengeri vizek jó környezeti állapotára;
- 4) **a körforgásos gazdaságot** (beleértve a hulladékkeletkezés megelőzését és a hulladék-újrafeldolgozást is), ha az adott tevékenység jelentős hatékonysági problémákat okoz az anyagok felhasználásában vagy a természeti erőforrások közvetlen vagy közvetett felhasználásában, vagy jelentősen növeli a hulladékkeletkezést, -égetést vagy -ártalmatlanítást, vagy a hosszú távú hulladékártalmatlanítás jelentős és hosszú távú kárt okozhat a környezetben;
- 5) **a szennyezés megelőzését és csökkentését**, ha jelentősen növeli a levegőbe, a vízbe vagy a talajba történő szennyezőanyag-kibocsátást;
- 6) **a biológiai sokféleség és az ökoszisztémák védelmét és helyreállítását**, ha jelentősen károsítja az ökoszisztémák jó állapotát és rezilienciáját, vagy káros az élőhelyek és fajok – többek között az uniós érdekeltőségű élőhelyek és fajok – védettségi helyzetére.

Zöld átállás a komponensekben I.

Az RRF kiemelt **célja** a koronavírus-világjárvány társadalmi és gazdasági hatásainak enyhítése az európai gazdaságok és **társadalmak fenntarthatóbbá és ellenállóbbá tételével**, illetve **a zöld és a digitális átállásra való felkészítésével**. A tevékenységeknek teljes mértékben tiszteletben kell tartaniuk az Unió éghajlat-politikai és környezetvédelmi normáit és prioritásait, hozzájárulva a fenntarthatósághoz, illetve a zöld átálláshoz.

Köznevelés és demográfia :

- infrastrukturális beruházások minden tevékenységelemének végrehajtása során érvényesülnek az energiahatékonyság szempontjai

Magasan képzett, versenyképes munkaerő:

- felsőoktatási infrastruktúra (épületek energetikai) fejlesztését célzó beruházások hozzájárulnak a 2030-as uniós klímacélok teljesítéséhez, a klímasemlegesség 2050-ig történő eléréséhez.
- hulladékkezelési, anyaghasználati, térszerkezeti és környezeti megoldások, amelyek az egyes szakképző intézmények és az oktatók, tanulók ökológiai lábnyomának csökkentését eredményezhetik

Zöld átállás a komponensekben II.

Felzárkózó települések:

- egészséges lakókörnyezet megteremtését célzó beavatkozások → zöldebb, élhetőbb, egészségesebb települések;
- közösségi megújuló energia-termelés (pl. szociális naperőművek) és -felhasználás ösztönzése és támogatása → hulladékégetés csökkentése, illetve csökken a fosszilis energiahordozók használatából adódó környezetterhelést

Vízgazdálkodás:

- klímacélok eléréséhez való hozzájárulás az új hálózatok kialakításával, illetve egy hatékony monitoring rendszer kiépítésével

Fenntartható zöld közlekedés:

- kiemelt cél a környezetbarát közlekedési eszközök penetrációjának elterjesztése:
- elektromossággal üzemelő vasúti mozdonyok;
- meglévő vasútvonalak villamosítása;
- zöldbusz program
- elővárosi közlekedési fejlesztések (köztük kerékpárutak) kialakítása

Zöld átállás a komponensekben III.

Energetika (zöld átállás):

- A villamos energia szabályozás átalakítása;
- Átviteli rendszerirányító és elosztók klasszikus és intelligens hálózatfejlesztései
- Lakossági napelemes rendszerek támogatása és fűtési rendszerek elektrifikálása napelemes rendszerekkel kombinálva

Átállás a körforgásos gazdaságra :

- hulladékok kémiai újrahasznosítás
- hulladék előkezelés
- hasznosítást ösztönző infrastruktúra fejlesztését célzó beavatkozások → hozzájárul a gyűjtési és az újrafeldolgozási célokhoz

Egészségügy:

- tervezett alapellátási és kórházi infrastruktúra fejlesztések javítják az alapellátás és a kórházak működési hatékonyságát → zöldebbé teszik az érintett intézmények működését/fenntartását;
- digitalizációs célú fejlesztések → közvetve támogatják a klímacélok teljesülését

Köszönöm megtisztelő a figyelmüket!